

Український державний університет залізничного транспорту



СИЛАБУС

дисципліни

Лексикографія

*Затверджено на засіданні кафедри Іноземних мов
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.*

Навчальний рік: 2024-2025

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Освітня програма: Переклад та англійська мова і література (ПАМіЛ)

Час та аудиторія проведення занять згідно розкладу <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Донець Світлана Михайлівна sv.donets04@gmail.com

Інформація про викладача: <http://kart.edu.ua/staff/donec-sm>

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни є формування уявлення про лексикографію як теорію і практику складання словників, які є повним систематизованим відображенням мовної картини світу, характерної для даного мовного співтовариства (навчитися за словом бачити світ мови, яка вивчається); формування знання про історію та сучасний стан лексикографії в Великій Британії і США;

формування лексикографічної компетенції (виробити навички грамотного використання словників різного типу).

Основними завданнями вивчення дисципліни є ознайомлення із загальною проблематикою курсу і визначення його місця в системі лінгвістичних знань; розкриття своєрідності словників різного типу; намітити актуальні проблеми сучасної вітчизняної та зарубіжної лексикографії; виробити вміння користуватися словником для вирішення пізнавальних і комунікативних завдань; виробити вміння вибрати потрібне словникове джерело з урахуванням його типу і жанру (особливостей); виробити вміння сприймати текст словника і витягувати з нього необхідну / якнайповнішу інформацію про слово (або іншу одиницю, яка є об'єктом опису).

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Ціннісно-смілова компетентність (формування та розширення світогляду студента в області всебічного використання іноземної мови в діловому середовищі);

Загальнокультурну компетентність (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей англосовітських країн для міжкультурної комунікації та ведення партнерських відносин);

Навчально-пізнавальну компетентність (формування у студента зацікавленості до вивчення іноземної мови з подальшим використанням одержаних знань у професійній діяльності з метою розвитку креативної складової компетентності; оволодіння розмовними та письмовими навичками; здатність студента формувати цілі дослідження та, з метою їх вирішення, вміння знаходити рішення у нестандартних ситуаціях при спілкуванні іноземною мовою);

Інформаційну компетентність (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації з іноземних джерел в рамках професійної діяльності);

Комунікативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проєктів, вміння презентувати власний проєкт та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері іноземною мовою);

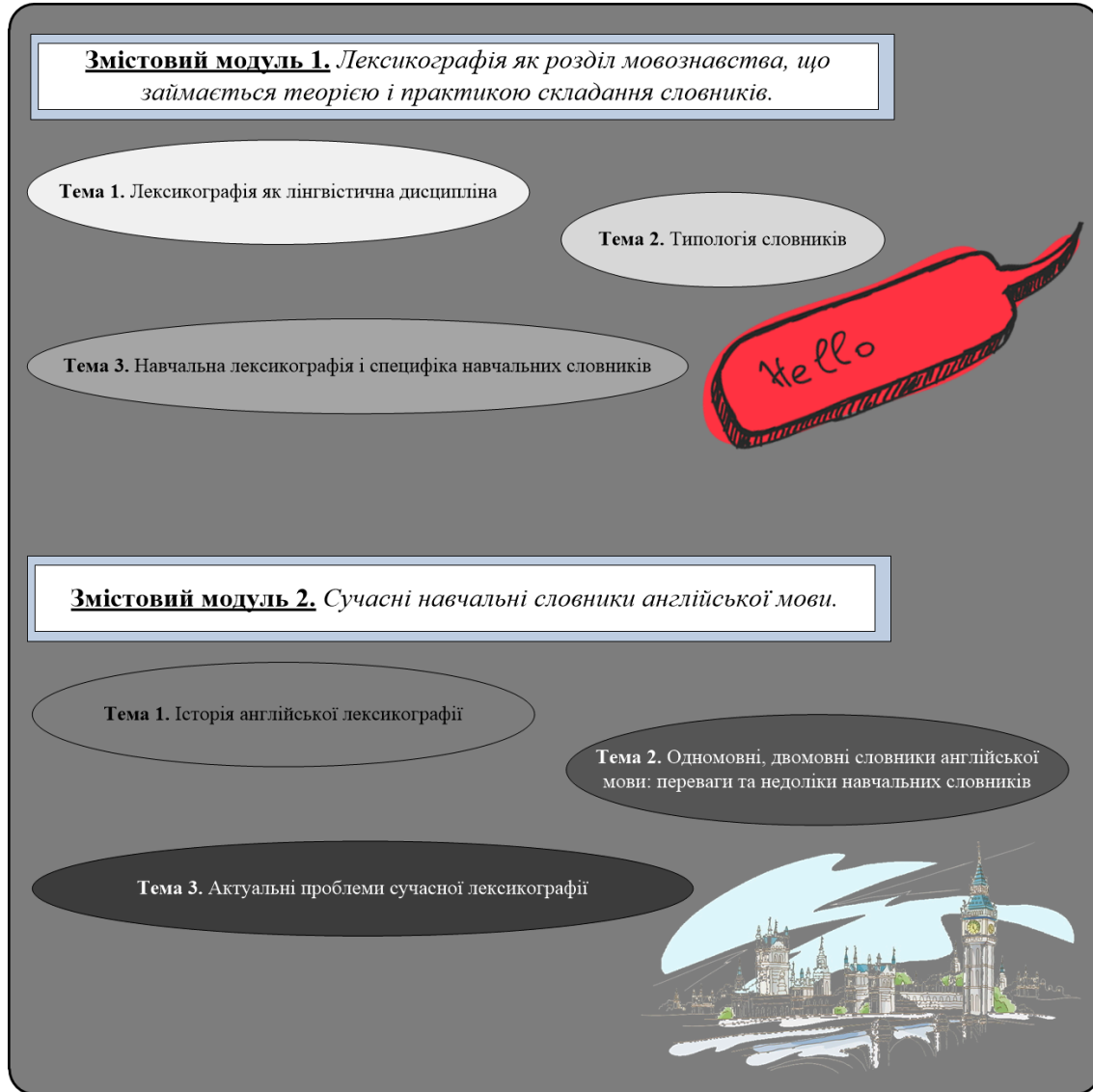
Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів).

ОБСЯГ ЗАНЯТЬ

Обсяг:	3 кредити ЄКТС
Кількість модулів:	2
Звітність:	Залік

Лекцій за семестрами, год. 30
Самостійної роботи за семестрами, год 60

ОПИС КУРСУ



РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Алексієнко Л.А., Бибик С.П., Бондар О.І., Винник В.О., Галас Б.К. [та ін.] Українська і слов'янська тлумачна та перекладна лексикографія. К.: ТОВ «КММ», 2012. 484 с.
2. Блажанова О.І., Іванова О.В. Лексикографія: наука чи мистецтво. «Studia Lingua: актуальні проблеми лінгвістики і методики викладання іноземних мов». Збірник

- наукових праць. Вип. 3. К.: НУБіП, 2013. 526 с. С. 81-83.
3. Гавріченко І. В., Іванова О. В. Розвиток англійської лексикографії. «Studia Lingua: Актуальні проблеми лінгвістики і методики викладання іноземних мов». Збірник наукових праць. Вип. 4. К.: ВЦ НУБіП України, 2014. 390 с. С. 39-42.
 4. Гопак І.М., Королік І.М., Іванова О.В. Сучасні обрії англійської лексикографії. Studia Lingua: Актуальні проблеми лінгвістики і методики викладання іноземних мов. Збірник наукових праць. Вип. 5.К.: ЦП «Компринт», 2015. С.12-16.
 5. Демська О. Вступ до лексикографії. К : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 266 с.
 6. Дубічинський В.В. Українська лексикографія: історія, сучасність та комп'ютерні технології : навч. посіб. Харків, 2004. 164 с.
 7. Іванова О.В. «Спецкурс з основ укладання галузевих глосаріїв» як форма підготовки майбутніх філологів (перекладачів) до професійної діяльності. Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер.: Педагогіка і психологія. Зб. Статей. Ялта: РВВ КГУ, 2013. Вип. 41. Ч.3. 608 с. С. 268-273.
 8. Сидні. І. Лендау. СЛОВНИКИ: Мистецтво та ремесло лексикографії / Перекл. з англ. Ольги Кочерги. К.: К.І.С., 2012. 480 с.
 9. Андрусак І. В. Англійські неологізми кінця ХХ століття як складова мовної картини світу: автореф. дис. канд. філол. наук : 10.02.04. Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2003. 20 с.
 10. Воїнов В.В., Васильченко О. Ю. Різновиди американського індивідуалізму та їх мовна маніфестація. Мовні і концептуальні картини світу. Зб. наук. пр. КНУ ім. Т. Шевченка, ф.-т іноземної філології. Київ, 2000. С. 84-91.
 11. Гаджиев К. С. Американская нация: национальное самосознание и культура. М.: Наука, 1990. 240 с.

Додаткова

1. Гучук О., Іванова О.В. Основи комп'ютерної лексикографії. «Studia Lingua: актуальні проблеми лінгвістики і методики викладання іноземних мов». Збірник наукових праць. Вип. 3. К.: Вид-во НУБіП, 2013. 526 с. С 113-115.
2. Драбовська В. А. Загальні принципи створення моделі нового навчального тлумачного лінгвокультурологічного словника американського варіанта англійської мови. Наукові записки. Серія «Філологічна», Вип.20. Острог: Видавництво національного університету «Острозька академія». 2011. С. 229-236.
3. Драбовська В. А. Ключові лінгвокультурні концепти США як предмет словникового опису. Філологічні трактати: науковий журнал. Сумський державний університет. Суми, 2010. № 3, Т. 2. С. 29-34.
4. Драбовська В. А. Лінгвокультурна специфіка прецедентних текстів : лексикографічний аспект (на матеріалі американського варіанта англійської мови). Наукові записки КДПУ. Серія: Філологічні науки (мовознавство). Вип.

- 105(2).Кіровоград: КДПУ, 2012. С. 188-192.
5. Карабан В. І. Англійсько-український юридичний словник. "Нова книга", Вінниця, 2004.
 6. Попов Е.Ф., Бала М.І Великий українсько-англійський словник. Чумацький шлях, 2007. 1890 с.
 7. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ, Ірпінь: ВТФ "Перун", 2001. 1440 с.
 8. Короткий тлумачний словник української мови / за ред. Д. Гринчишина. К., 1999. 430 с.
 9. Драбовська В. А. Лінгвокультурологічний аспект у навчальних тлумачних словниках для носіїв американського варіанта англійської мови. Матеріали ІХ Міжвузівської конференції молодих учених «Сучасні проблеми та перспективи дослідження романських та германських мов і літератур» (26-27 січня 2011 року). Донецьк: ДонНУ, 2011. С. 36-39.
 10. Драбовська В. А. Лінгвокультурологічні тенденції розвитку британської та американської лексикографії. Проблеми романо-германської філології. Збірник наукових праць. Ужгород: Ліра, 2009. С. 43-58.
 11. Драбовська В. А. Нові концепції укладання тлумачних словників. Філологічні студії. Збірник наукових праць. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2010. Вип. 1. С. 115-123.
 12. Hartmann R. R. K. Teaching and Researching Lexicography. New York: Longman, 2001. 211 p.
 13. Marcus Wheeler, Boris Unbegaun. Oxford Russian-English, English-Russian dictionary. Oxford University Press. 2000.
 14. Балахтар В.В., Балахтар К.С. Адекватність та еквівалентність перекладу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.confcontact.com/20110531/fk-balahtar.htm>

ВИМОГИ ВИКЛАДАЧА: студент повинен розуміти, що його поведінка та дії знаходяться під пильною увагою товаришів, батьків, викладачів, потенційних роботодавців і суспільства та визначають обличчя Університету. Виходячи з цього, студенти мають поводитися таким чином, щоб підтримувати високу репутацію Університету. Студент Університету старанно і чесно навчається з метою здобуття високоякісної освіти і навичок для задоволення своїх потреб, вимог держави, роботодавців, суспільства.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ результатів навчання визначається Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в Українському держаному університеті залізничного транспорту.

Формування оцінки за 100-бальною шкалою

Максимальна кількість балів	
Вид контролю	Сума балів
Поточний контроль:	до 60
• тестові завдання до теми	до 10
• опрацювання матеріалу практичного заняття	до 25
• робота з різноманітними джерелами інформації по темі	до 25
Модульний контроль	до 40

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти за модуль, становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів модульний контроль). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає оцінку за семестр. При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки і індивідуального навчального плану (при успішній здачі іспиту) здобувача вищої освіти, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (відмінно, добре, задовільно (незадовільно) та шкали ECTS (A, B, C, D, E, F).

Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS Оцінка
Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності Університету доступний за посиланням:
<https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>